

S P I S T R E Ś C I

WSTĘP	9
-------------	---

ROZDZIAŁ 1

TEORETYCZNE ASPEKTY ZAGADNIENIA	17
1. Podstawowe cechy instytucji ombudsmana	17
2. Normy międzynarodowe dotyczące funkcjonowania instytucji ombudsmana	22
3. Modele instytucji ombudsmana w państwach poradzieckich. ...	33
3.1. Model parlamentarny	41
3.2. Model prezydencki	44

ROZDZIAŁ 2

UWARUNKOWANIA STANOWIENIA

I ROZWOJU INSTYTUCJI OMBUDSMANA	47
1. Transformacja systemowa na obszarze poradzieckim jako przesłanka stanowienia instytucji ombudsmana	47
2. Zmiany polityczne	48
3. Zmiany ekonomiczne	82
4. Specyfika społeczno-kulturowa	91
5. Międzynarodowe czynniki wpływu	96

ROZDZIAŁ 3

INSTYTUCJA OMBUDSMANA

– SPECYFIKA REGIONALNA I KRAJOWA	104
1. Państwa Europy Wschodniej	110
1.1. Federacja Rosyjska – Pełnomocnik ds. Praw Człowieka ...	110

1.2. Ukraina – Pełnomocnik Rady Najwyższej ds. Praw Człowieka	116
1.3. Mołdowa – Adwokaci Parlamentarni	120
2. Państwa Kaukazu Południowego	124
2.1. Gruzja – obrońca Publiczny	125
2.2. Azerbejdżan – Pełnomocnik ds. Praw Człowieka	128
2.3. Armenia – obrońca Praw Człowieka	131
3. Państwa Azji Centralnej	139
3.1. Uzbekistan – Pełnomocnik Olij Mażlisu ds. Praw Człowieka	140
3.2. Kirgistan – Akyjkatczy (Ombudsman)	143
3.3. Kazachstan – Pełnomocnik ds. Praw Człowieka	147
3.4. Tadżykistan – Rzecznik Praw Człowieka	150

ROZDZIAŁ 4

FORMALNO-PRAWNE PODSTAWY FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI OMBUDSMANA W PAŃSTWACH

PORADZIECKICH	154
1. Procedura powołania oraz odwołania ombudsmana	156
2. Kadencja ombudsmana	162
3. Zakres kompetencji i uprawnień ombudsmana	166
4. Kryteria stawiane kandydatom na urząd ombudsmana	178
5. Relacje ombudsmanów z władzą wykonawczą	182
6. Relacje ombudsmanów z organizacjami pozarządowymi	194

ROZDZIAŁ 5

MIĘDZYNARODOWY KONTEKST ROZWOJU I FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI OMBUDSMANA

W PAŃSTWACH PORADZIECKICH	205
1. Członkostwo państw poradzieckich w organizacjach międzynarodowych a prawne i polityczne zobowiązania w dziedzinie ochrony praw człowieka	205
1.1. Członkostwo w ONZ	205
1.2. Członkostwo w OBWE	226
1.3. Członkostwo w RE	233
2. Wspieranie procesów demokratyzacji i instytucji ombudsmana w państwach poradzieckich przez UE	248

2.1. Polska inicjatywa wspierania instytucji ombudsmanów w ramach Programu UE Partnerstwo Wschodnie	250
2.2. Wspieranie instytucji ombudsmana przez UE w państwach Azji Centralnej	253
3. Kompetencje i aktywność ombudsmana w dziedzinie współpracy międzynarodowej	256
ROZDZIAŁ 6	
WPLYW INSTYTUCJI OMBUDSMANA NA STAN OCHRONY PRAW I WOLNOŚCI CZŁOWIEKA W PAŃSTWACH PORADZIECKICH	
1. Specyfika funkcjonowania instytucji ombudsmana w warunkach trasformacji systemowej	272
2. Instytucja ombudsmana jako element instytucjonalizacji ochrony praw człowieka w państwie	280
3. Ombudsman a sądowe instrumenty ochrony praw człowieka ...	288
4. Instytucja ombudsmana i jej rola w kształtowaniu kultury prawnej społeczeństwa	302
5. Perspektywy rozwoju instytucji wyspecjalizowanych ombudsmanów	307
ZAKOŃCZENIE	316
ANEKS	
1. Instytucja ombudsmana w państwach poradzieckich – podstawowe informacje	320
2. Ratyfikacja podstawowych dokumentów traktatowych ONZ w dziedzinie ochrony praw człowieka przez państwa poradzieckie	324
BIBLIOGRAFIA	326
SUMMARY	347
PE3IOME	350